

حوزه نمایندگی ولی فقیه در امور حج و زیارت

۲۹

ماہنامہ فرهنگی

پیراغراہ

اسفند ۱۴۰۳ ه.ش، ماہ رمضان ۱۴۴۶ ه.ق

در این شماره می خوانید:

- ۲ | هر سه روز یک ختم قرآن
- ۳ | مثل بهار می ماند
- ۵ | برکات شب زنده داری ها
- ۶ | عجب معطری!
- ۷ | مهاجر الی الله
- ۸ | اسیر چلوکباب که پرواز ندارد
- ۹ | حج و تهذیب نفس
- ۱۰ | احکام

معاونت فرهنگی
مدیریت امور آموزشی و فرهنگی

هر سه روز یک ختم قرآن

حضرت امام در ماه رمضان هر روز ده جزء قرآن می خواندند، یعنی هر سه روز یک مرتبه قرآن را ختم می کردند. بعضی برادران خوشحال بودند که دو دوره قرآن را در این ماه خوانده اند، ولی بعد متوجه می شدند امام ده یا یازده دوره قرآن را در طول این ماه شریف خوانده اند.

حجّت الاسلام ناصری، برداشت هایی از سیره امام خمینی،

ج ۳، ص ۸

مثل بهار می ماند

ماه رمضان ظرف مساعدی برای رشد و نمو ماست؛ مثل بهار می ماند؛ همچنانی که هر کدام از فصول سال، برای تحرکات عالم طبیعت، يك اقتضای طبیعی دارند، همین طور فصولی از سال، مقطعهایی از روزها و شبها و هفته ها و ماه ها، يك اقتضائاتی برای رشد و نمو و تحرك معنوی و باطنی انسانها و تعالی آنها دارند. شب جمعه يك خصوصیتی دارد؛ روز جمعه يك خصوصیتی دارد. ... شب نیمه ی شعبان و اوقاتی که بخصوص از طرف شرع مقدس معین شده است؛ ... انتخاب این روزها تصادفی نیست، که حالا ماه رمضان از لحاظ طبیعت و تأثیر با ماه رجب یا ماه ذی قعدة یکسان باشد؛ نه، يك خصوصیتی دارد؛ از این استفاده کنید.

در يك روایتی هست که نبی مکرم اسلام ﷺ در آستانه ی ماه رمضان خطاب به مردم فرمودند:

«سبحان الله! ما ذا تستقبلون و ما ذا يستقبلکم»؛ شما به استقبال چه دارید می‌روید! و چه به استقبال شما دارد می‌آید! این همان تجلیل ماه رمضان است. چشم حقیقت‌بین و باطن‌نگر نبی مکرم برکات ماه رمضان را می‌بیند. يك درس این است که اراده‌ی انسانِ خداجو می‌تواند بر همه‌ی خواهش‌ها و هوس‌ها و لذات مادی که نفس انسان را به آن فرامی‌خواند، غلبه کند. این يك نکته‌ی بسیار مهمی برای ماست. گاهی انسان به خود تلقین می‌کند که من نمی‌توانم بر هوای نفس فائق بیایم. روزه‌ی ماه رمضان به انسان ثابت می‌کند که انسان می‌تواند؛ آن وقتی که اراده بکند، عزم راسخی به کار ببندد، می‌تواند بر هوس‌ها فائق بیاید و پیروز شود.

رهبر معظم انقلاب (۱۳۸۷ / ۰۷ / ۱۰)
خطبه‌های نماز عید سعید فطر، اول شوال ۱۴۲۹

یک دقیقه با قرآن

برکات شب‌زنده‌داری‌ها

« إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَظَنًا وَأَقْوَمُ قِيلاً »

سوره مزمل، آیه ۶

يك وقت انسان موزه‌ای درست می‌کند و از بیرون عتیقه‌ها و کالاهای گران‌بها را در آن جا می‌گذارد، يك وقت است گندوکاو می‌کند و از معدن بهره می‌گیرد. این درس‌هایی که در حوزه و دانشگاه می‌خوانیم اگر - ان شاء الله - درس‌های خوب و نافع باشند مثل جایی است که ما داریم موزه درست می‌کنیم و عتیقه جمع‌آوری می‌کنیم؛ ولی اگر گندوکاو کنیم و از درون ما معدنی بجوشد این سرمایه خود ماست؛ این شب‌زنده‌داری‌ها برای این است که درون ما مانند معدن شکوفا گردد.

درس اخلاق، آیت الله جوادی آملی، ۱۳۹۲/۱۰/۱۹

عجب معطری!

از امام صادق علیه السلام نقل شده که، اگر کسی در روز گرمی روزه بگیرد و تشنه شود، خدای سبحان هزار فرشته را موکل می‌کند تا چهره او را مسح کنند و تا هنگام افطار به او بشارت دهند و هنگام افطار خداوند (عزوجل) می‌فرماید: «مَا أَطْيَبَ رِيْحَكَ وَ رَوْحَكَ مَلَائِكَتِي أَشْهَدُوا أَيْ قَدْ غَفَرْتُ لَهُ» عجب معطری و چه بوی خوبی داری! فرشتگان من شاهد باشید که او را آمرزیدم.

حکمت عبادات، آیت الله جوادی آملی، ص ۱۴۲

نکته‌های زیارت

مهاجر الی الله

زیارت یک هجرت به سوی خدای متعال است؛ در زیارت انسان از همه تعلقات، نفسانیات، صفات رذیله، از دنیایی که برای خودش درست کرده و از بساط شیطنتی که ابلیس در عالم درست کرده است تا ما را از خدا و امام جدا کند دل می‌کند و مهاجر الی الله می‌شود و راحل به سوی خدا می‌شود.

کید، مکر و نقشه‌های شیطان که عموماً بسیار هم پیچیده هستند برای زمین گیر کردن انسان است؛ امام صادق علیه السلام فرمود شیطان رجز می‌خواند و می‌گفت همه را جهنمی می‌کنم؛ **لَأَفْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ** (اعراف/۱۶) راه مستقیم و راه امام را به رویشان می‌بندم. با کیدش دنبال این است که دوستان اهل بیت را زمین گیر کند تا راه خدا را نروند. زیارت، فرار از همه این تعلقات به سوی خدا و فرار از همه دنیایی که خودت برای خودت یا شیاطین برایت درست کرده‌اند است.

سخنرانی استاد سید محمد مهدی میرباقری، ۱۳۹۹/۰۷/۱۷

اسیر چلوکباب که پرواز ندارد

آیت الله بهاء الدینی: نماز برای این است که شما را پرواز دهند. چه کنیم که می گویند: ما این جامی خواهیم مشغول چلوکبابمان باشیم؟! تو بالاتر از این حرفها هستی که اسیر چلوکباب باشی! تو باید از این پروازی که انبیا و اولیا و اوصیا و صلحا دارند، سهمی داشته باشی؛ گمان نکن که آن پرواز، اختصاص به آنها دارد؟ ما هم اگر بنده خالص خدا شویم، دست از تشریفات برداریم، دست از شرکمان برداریم و دست از این بت پرستی برداریم، می توانیم از این پرواز سهمی داشته باشیم.

نردبان آسمان، مجموعه‌ای از درسهای اخلاقی آیت الله بهاء الدینی، به کوشش اکبر اسدی، ص ۱۶

اسرار و معارف

حج و تهذیب نفس

حج مظاهری دارد که مردم با جسم‌هایشان به آن می‌رسند و باطنی که بندگان خاص با قلب‌های خویش به آن نایل می‌شوند و هنگام ظهور ملکوت، جلوه آن را می‌بینند. برای جای جای حرم و نیز مناسک حج و عمره اسرار و رموزی است که فقط زائرانی که حقیقتاً به دیدار ربّ البیت آمده‌اند از آن آگاه می‌شوند و در پرتو حجی با معرفت به پاداش‌های بی‌کران دست می‌یابند.

نکته دیگر آن که کسی که پیش از معرفت به اسرار حج، راهی بیت‌الله می‌شود، گرچه به حسب ظاهر ممکن است حج او صحیح باشد، لیکن حج کامل و مقبول و ضیافت الله نصیب او نشده است؛ زیرا روح او تعالی پیدا نکرده است.

از سوی دیگر هر عملی که انسان انجام می‌دهد، سرّی دارد که توجه به آن مایه تزکیه روح خواهد بود، بنابراین بخش مهم تزکیه نفوس، در پرتو آشنایی با اسرار عبادت‌ها و دستوره‌های دینی است. حج یکی از بهترین فرصت‌ها برای تأمین این هدف، یعنی تهذیب نفس است. تشریح محرمات حج برای تطهیر قوایی است که گرفتار عصیان می‌شوند. این سه قوه عبارتند از قوه شهویه، قوه غضب و قوه فکریه.

با طهارت این قوای سه‌گانه، همه کارهای انسان پاک می‌شود؛ زیرا هر کاری که از انسان صادر می‌شود با تحلیل دقیق به یکی از سه قوه مذکور برمی‌گردد.

صه‌بای حج، ص ۳۹۵-۳۹۷

مسئله ۴: عبور از محاذی میقات، بدون احرام الف. بنا بر احتیاط واجب جایز نیست، اگرچه میقات دیگری در پیش باشد؛ آیات عظام: امام خمینی، تبریزی، مکارم، نوری (مگر اهل مدینه نسبت به ذوالحلیفه برای احرام در جحفه؛ آیت الله بهجت) ب. نباید بدون احرام از محاذی عبور کند؛ آیات عظام: جوادی، سبحانی، صافی گلپایگانی. (البته اگر به هیچ یک از میقات‌ها عبورش نیفتد؛ آیت الله خامنه‌ای) ج. در صورتی که میقات یا محاذی میقاتی در پیش داشته باشد، بعید نیست که گذشتن جایز باشد؛ آیت الله سیستانی.

د. گذشتن از محاذی دور مانعی ندارد؛ آیت الله خویی؛ اما برای ورود به مکه یا حرم، باید پیش از حرم، احرام ببندد؛ آیت الله زنجانی.

ه. بنا بر احتیاط مستحب، عبور نکند؛ آیت الله فاضل.